

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 08.03.1966, sp. zn. 6 Cz 113/65, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.113.1965.1

Číslo: 69/1966

Právní věta: Z hlediska § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb. je nerozhodné, proč došlo k tomu, že manželé spolu delší dobu nežili ve společné domácnosti a že jejich manželství přestalo plnit svou společenskou funkci.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 08.03.1966

Spisová značka: 6 Cz 113/65

Číslo rozhodnutí: 69

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 30

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 69/1966 sb. rozh.

Z hlediska § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb. je nerozhodné, proč došlo k tomu, že manželé spolu delší dobu nežili ve společné domácnosti a že jejich manželství přestalo plnit svou společenskou funkci.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 8. března 1966, [6 Cz 113/65](#).)

Rozhodnutím odpůrce ze dne 7. 12. 1964 byla zamítnuta žádost navrhovatelky o vdovský důchod po manželu A. V., zemřelém dne 1. 10. 1964. Své rozhodnutí odůvodnil odpůrce tím, že navrhovatelka se svým manželem od roku 1957 nežila ve společné domácnosti; toto manželství přestalo plnit svoji společenskou funkci a navrhovatelka nebyla v době smrti svého manžela na něj odkázána výživou, takže jí vdovský důchod podle § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb. nenáleží.

Městský soud v Praze, který přezkoumával rozhodnutí odpůrce na podkladě opravného prostředku navrhovatelky, toto rozhodnutí zrušil s odůvodněním, že navrhovatelka sama nezavinila, že její manžel v roce 1957 opustil společnou domácnost a žil s jinou ženou, že manžel navrhovatelky docházel do její domácnosti a přispíval finančně dospělým dětem a že proto nejsou splněny podmínky § 30 odst. 8 cit. zák.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že

usnesením Městského soudu byl porušen zákon, a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Podle § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb. náleží vdově, která nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti, a jejíž manželství přestalo plnit svoji společenskou funkci, vdovský důchod jen tehdy, byla-li v době smrti svého manžela odkázána na něj výživou. Ze zákona nelze dovodit, že by bylo rozhodné, zda vdova nese vinu na tom, že manželé spolu nežili ve společné domácnosti a že jejich manželství přestalo plnit svoji společenskou funkci. Je proto nerozhodné, proč došlo k tomu, že manželé spolu delší dobu nežili ve společné domácnosti a že jejich manželství neplnilo svoji společenskou funkci. V daném případě pak vyplynulo již z údajů navrhovatelky, že se svým manželem po dobu asi 7 roků nežila ve společné domácnosti a že manželství neplnilo svoji společenskou funkci, neboť navrhovatelka sama uvedla, že se svým manželem asi od roku 1957 manželky nežila. Na tom nemůže nic změnit ta okolnost, že její manžel navštěvoval její domácnost, zejména, když se tak dělo podle údajů navrhovatelky z toho důvodu, aby se její manžel stýkal s dětmi.

Bude ovšem třeba se zabývat otázkou, zda navrhovatelka byla v době smrti svého manžela na něj odkázána výživou ve smyslu závěru ustanovení § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb. Při posuzování této skutečnosti třeba vycházet ze zásad zákona o rodině, podle jehož § 91 mají manželé vzájemnou vyživovací povinnost, a to v takovém rozsahu, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla zásadně stejná. Je proto třeba zjistit příjem obou manželů a jejich případnou vyživovací povinnost podle § 85 až § 94 zák. o rod. a na podkladě toho pak posoudit, zda vdova měla nárok na to, aby jí manžel přispíval na výživu. Protože rozhodný je stav v době smrti manžela, nebude lze vycházet bez dalšího z případného rozhodnutí soudu, jímž bylo manželu uloženo přispívat manželce, jestliže takové rozhodnutí je ze starší doby a poměry v době smrti manžela již nebyly totožné s poměry, za jakých výživné bylo stanoveno.

Jestliže Městský soud v Praze vycházel z jiného právního názoru, porušil tím zákon v ustanovení § 30 odst. 8 zák. č. 101/1964 Sb.

Protože v daném případě je nepochybné, že je splněna podmínka § 30 odst. 8 cit. zák., že navrhovatelka se svým manželem nežila po delší dobu ve společné domácnosti a toto manželství přestalo plnit svoji společenskou funkci, bude nutno, aby bylo prokázáno, že navrhovatelka byla na svého manžela odkázána výživou v době jeho smrti. Bude proto třeba zjistit příjem navrhovatelky a jejího manžela v době jeho smrti a posoudit, zda její manžel měl vůči ní vyživovací povinnost ve smyslu § 91 zák. o rod. (srov. rozh. č. 81/1965 sb. rozh. a sdělení soudů ČSSR).